

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології та педагогіки
Кафедра загальної психології та психодіагностики
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра практичної психології та психотерапії

Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 5

Рівне - 2012

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2012. – 100 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, академік АВШ, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ;

Воробйов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Павелків В.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету РДГУ

Литвиненко С.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ;

Безлюдна В.І. - кандидат педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Корчакова Н.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Рудь Г.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Созонок О.С. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол № 10 від 25 травня 2012 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Зміст

Вступ	5
Романюк В. Інформаційний стрес та проблеми психічного здоров'я особистості	6
Бучко В. Вплив емоцій на когнітивну сферу особистості.....	8
Бабасва Р. Особистість та аутоагресивні форми поведінки.....	9
Бельська І. Теоретичні аспекти вивчення гендерної ідентифікації підлітків.....	12
Білик І. Формування моральної свідомості важковиховуваної дитини в умовах сімейного виховання.....	14
Богдюк М. Роль інтернету у психологічному розвитку студентів	17
Вовкодавець А. Профілактика самогубств у підлітковому віці.....	18
Вознюк А. Теоретико-методологічні засади вивчення емоційного вигорання педагога.....	20
Вознюк І. Дослідження соматогенних психічних розладів при онкологічній патології.....	22
Вознюк Ю. Особистіне самоствердження у юнацькому віці	25
Демянюк О. Вікові особливості становлення індивідуальних уявлень про світ.....	27
Дзюба О. Вплив навчальної успішності на самооцінку підлітка	29
Єремєєва Л. Інтернет-залежність: хвороба чи норма?	31
Зінчук Р. Вплив індивідуально-стильових характеристик на професійне самовизначення старшокласників.....	32
Загоруй М. Взаємозв'язок темпераменту та соціометричного статусу у студентській групі	34
Захарчук О. Психологія життя як парадигма життєтворчості	36
Кукла С. Психологічні складові структури професійного самовизначення старшокласників.....	38
Лук'янчук Г. Емпатія як одна із важливих професійних рис психолога.....	40
Луцик Г. Психологічний аналіз злочинності неповнолітніх.....	42
Мазурець В. Конфліктні форми поведінки як психологічний феномен.....	44
Марчук В. Психологічний аналіз формування життєвої перспективи в юнацькому віці	46
Медведчук О. Порівняльний аналіз девіантної поведінки підлітків, що проживають у сільській та міській місцевостях.....	48
Мельникович Є. Кризовий ринок праці як об'єкт науково-психологічного дослідження	50
Мороз Т. Вікові аспекти динаміки розвитку креативності.....	52

Актуальні питання психологічної науки

Музика М. Психологічний аналіз духовних цінностей студентської молоді.....	55
Нестерук Л. Зв'язки між статусними характеристиками та схильністю до узалежнень у підлітковому віці	58
Омельчук Л. Батьківський авторитет як основа психологічного впливу батьків	60
Остаповець Ю. Спілкування як форма соціалізації особистості.....	63
Палагнюк В. Концептуальна модель професійної адаптації викладача-початківця педагогічного ВНЗ	65
Петренко С. Технологія використання АІС у навчальному процесі	66
Редько О. Проблема розвитку соціальної креативності студентів ..	68
Родзяк М. Переживання емоційних станів вагітними жінками	69
Соботюк І. Вивчення причин виникнення конфліктів у підлітковому віці.....	71
Сорокіна Т. Вікова динаміка ставлення жінок до своєї зовнішності.....	73
Столярчук М. Патерни взаємодії в батьківській родині як чинник формування уявлень про подружнє життя	77
Суходол А. Особливості феномену агресії як девіантної форми поведінки особистості.....	78
Талайчук Т. Психологічний вплив реклами на свідомість споживачів	80
Тищенко І. Феномен болю у клінічній психології	83
Усик В. Психологічна підтримка жінки під час пологів	86
Цюлюпа М. Психологічні особливості ціннісно-сислової сфери вагітних	88
Юзюк А. Теоретичний аналіз проблеми ризику та ризикової поведінки особистості	90
Яблонська М. Роль сучасної телереклами у формуванні особистості учнів початкової школи	93
Ямницький О. Особливості формування гендерних схем у процесі статево-рольової соціалізації дітей.....	96
Окач Л. До проблеми цінностей та ціннісних орієнтацій	98

2. Етика ділового спілкування / За редакцією Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук / Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 344 с.
3. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологи / Б.Ф.Ломов. - М.:Просвещение, 1984 – 226 с.
4. Панферов В.Н. Психология общения / В.Н.Панферов // Вопросы философии. - 1972. - №7.

УДК 159.9

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ВИКЛАДАЧА-ПОЧАТКІВЦЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ВНЗ

Палагнюк Володимир, аспірант РДГУ

Керівник: Ямницький В.М., доктор психологічних наук, професор

Ефективність професійної адаптації викладача-початківця перш за все залежить від орієнтації педагогічної підготовки на розроблену модель професійної адаптації педагога у ВНЗ, що екстраполює основні концепції і конструкти на процес професійно-педагогічного становлення і діяльності. Безпосередньо адаптація викладача початківця педагогічного ВНЗ передбачає формування у педагога образу професії вцілому, моделі професійної адаптації фахівця, а також ідеальний «Я-образ». Таким чином модель професійної адаптації викладача-початківця педагогічного ВНЗ розглядається нами як сукупність суб'єктивних уявлень суб'єкту праці про структуру, умови, цілі і способи реалізації професійно-педагогічної діяльності в рамках спеціалізації вузу.

У психолого-педагогічні науці моделювання (й передбачення) як засіб пізнання складних психолого-педагогічних феноменів часто виявляється єдиним методом відображення тих явищ, що досліджуються. Саме тому побудова концептуальної моделі не тільки є наслідком узагальнення цілого ряду теоретико-методологічних напрацювань, а й дає можливість здійснити подальший розвиток і дослідження проблематики професійної адаптації викладача-початківця педагогічного ВНЗ. Абстрактна модель адаптації виявляє причинно наслідкові зв'язки, властиві суб'єкту професійно-педагогічної діяльності і формує базові цілі у рамках стратегій побудови когнітивних схем процесу пристосування. Концептуальна модель включає в себе життєвий досвід, знання, отримані в процесі професійної підготовки, а також інформація отримана безпосередньо під час педагогічної діяльності.

Новизна концептуальної моделі професійної адаптації викладача-початківця педагогічного ВНЗ запропонованої нами полягає

Актуальні питання психологічної науки

в тому, що вперше процес пристосування педагога вищої школи розглядається крізь призму життєтворчої активності особистості. Це дозволяє розглядати професійно-педагогічну діяльність в рамках життєвого проекту особистості, що сприяє всебічному, повному дослідженні базових параметрів психолого-педагогічної адаптації викладача-початківця.

УДК 159.9

ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОРИСТАННЯ АІС У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВНЗ

Петренко Сергій, магістрант РДГУ

Керівник: Шахрайчук М.І., кандидат фіз.- мат.наук, доцент

В умовах сучасного суспільства, в якому рейтинг будь-якого вищого навчального закладу визначається, насамперед, можливостями доступу, зберігання і якісної обробки інформації, великої ваги набуває ефективне використання передових досягнень у сфері інформаційних технологій.

Модернізація сучасної системи освіти обумовлена, з одного боку, приєднанням до Болонського процесу, де переважають європейські стандарти, з іншого боку, необхідністю підвищення якості природничо-наукової і інженерної освіти для забезпечення її відповідності сучасним запитам ринку праці і технологій.

В останні декілька років проблема цільового керування ВНЗ досліджувалась Н.Гервоюю, О.Насадкіною, І.Поповою, С.Рубцовим [1; 2; 3]. Автоматична інформаційна система (далі АІС) управління навчальним процесом в основному вирішує завдання конкретного навчального закладу з урахуванням специфіки організації навчального процесу, зокрема, оптимізації і управління документообігом. В умовах реформування системи вищої освіти і постановки завдання підвищення якості освіти зростає потреба в розробці модульної ієрархічної АІС на основі єдиного підходу до проектування підсистем. Практично ефективна система внутрішнього контролю – це гарантія успішної діяльності навчального закладу.

Основою системи внутрішнього контролю факультету, розробленої нами, є інформаційне забезпечення контрольної діяльності, що включає оперативну, планову, нормативно-довідкову інформацію, класифікатори техніко-економічної інформації, системи документації (уніфіковані і спеціальні). Якість інформації в системі внутрішнього контролю визначається за критеріями, визначеними С.Рубцовим: достатність, достовірність, своєчасність, аналітичність [3]. На сьогодні інформаційні системи в університетах